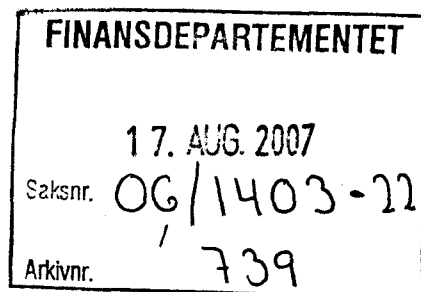

Til

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse vedrørende skattemessig behandling av etterbetaling / bonus fra samvirkeforetak

Vi viser til Finansdepartementets brev vedrørende forslag til endring i Skattelovens regler for beskatning av utbytte fra samvirkeforetak. Forslaget har vært forelagt våre tilsluttede skogeierandelslag (tidligere skogeierforeningene) til uttalelse, men den relativt korte høringsfristen i en ferietid gjør at det har vært vanskelig å få gjennomført mer omfattende vurderinger og konsekvensanalyser ikke minst av administrative konsekvenser. Vi vil imidlertid understreke at vi uansett anser det som en fordel å få en avklaring av de skattemessige forhold rundt etterbetaling og beslektede tema.

Generelle merknader

Prinsipielt bør det ikke være forskjell i skattemessig behandling av utbetalinger mellom foretak og leverandør avhengig av selskapsform. Legges det til grunn at det skal være rimelig nøytral skattlegging enten det er næringsinntekt eller kapitalinntekt, vil en ordning som gir den mest effektive drift i alle ledd være det som samlet gir best resultat. Normalt bør det da være slik at utbetalinger som er direkte knyttet til samhandlingen – hos oss tømmerleveranser – bør være næringsinntekt. For mottakeren vil dette oppfattes som prisen for en levert vare.

Vi har ikke vurdert nærmere de særbestemmelser som er foreslått for forbrukersamvirket, men oppfatter det som litt forunderlig at samme virkemiddel – en prisreduksjon/lokkepris – vil bli betraktet som rabatt dersom selskapet er et aksjeselskap, mens det skal være utbytte hvis det gis i et samvirkeforetak.

Skogbruk er en biologisk produksjon som er svært avhengig av klimatiske forhold og sesongforhold. Tradisjonelt har vinterhogst vært det dominerende i tillegg til at hogstaktiviteten svinger med værforholdene. Utviklingen i næringen gjør at industrien ønsker en mest mulig jevn leveranse gjennom året. Det gir best kapasitetsutnyttelse og høyere kvalitet på industriens produkter. Som leverandør av mellom 75 og 80 % av det norske hogstkvantumet har skogeierandelslagene tatt ansvar for å bidra til dette, og derfor benyttes en rekke prismessige virkemidler f. eks. for å stimulere til en overgang fra vinter- til sommerhogst. Den enkelte skogeier bestemmer selv når og hvor mye som skal avvirkes.

Med 40.000 medlemmer/eiere vil pris- og bonusordninger dermed være viktige virkemidler for å sikre en god planlegging og forutsigelighet i virkesomsetningen.

Skogeiersamvirket har også tatt ansvar for å utvikle en god og konkurransedyktig skog-industri i Norge. Dette bygger på to hovedelementer – kapitalreisning og råstoffleveranser. Et slikt leveranseansvar kan mindre tømmerhandlere unnlate å forholde seg til. I tillegg har skogeierandelslagene de senere år brukt en rekke prismessige virkemidler for å få frem mer tømmer. (I Norges avvirktes årlig ca 10 mill kbm av en tilvekst på 25 mill kbm.) Det har f. eks. vært pristilskudd for å stimulere tynningsdrifter, bonusordninger for program-merte leveranser, bonusordninger for totalleveranser etc. I tillegg kommer tiltak rettet mot enkelte grupper for å styre medlemmenes/ andelseiernes atferd, slik som eierskifteavtaler.

Med de vilkår ESA's vedtak fra 1997 har satt for skogeiersamvirkets konkurransemessige rammer, kan skogeierandelslagene i sin løpende virksomhet ikke diskriminere mellom leverandører som er eiere og andre leverandører. Det er ved disponering av årets resultat det gjøres forskjell mellom de som har tatt økonomisk ansvar og risiko og andre leverandører.

Skatteplikt på faktisk etterbetaling og utbytte

Skogeiersamvirket har etter omdanningen fra økonomiske foreninger til andelslag benyttet en årsoppgjørdisponering som både består av en komponent som er basert på årets tøm-merleveranse og en som er basert på avkastning på innbetalt andelsinnskudd. Sistnevnte har vært betraktet som utbytte i samsvar med Skattelovens § 10-11, mens den andel av overskuddsdisponeringen som er fordelt i samsvar med levert tømmer har vært sett på som en etterbetaling på årets leveranse og innrapportert som mva pliktig næringsinntekt hos skogeier, slik det er beskrevet i NOU 2002:6 avsnitt 22.2.3.1.

Slik vi forstår høringsforslaget foreslås det nå at hele overskuddsdisponeringen – uavhen-gig av kriterier for fordeling – skal beskattes som utbytte på skogeiers hånd. Vi legger da til grunn at det må bety at etterbetaling som foretas fordelt etter samhandel heller ikke er mva-pliktig utdeling. Administrativt vil dette innebære ett visst merarbeid, da slik etter-betaling for et enkeltmannsforetak må rapporteres på personnummer, mens det ordinære tømmeroppgjøret innberettes på andelseierens næringsdel (organisasjonsnummer).

Skatteeffekten for skogeierne – på grunn av skjermingsfradraget – vil med et slikt system variere med innbetalt andelskapital som ikke har noen sammenheng med omsetnings-volumet. Vi har et system der nye andelseiere gis anledning til å bygge opp sitt forpliktete andelsinnskudd over en 10 – 15 års periode.

Organisasjons- og beslutningsmessig vil høringsutkastets forslag representere en forenk-ling. De vanskelige avveininger vi har for overskuddsdisponering mellom hva som skal betales etter samhandel og hva som skal betales etter kapital vil kunne foregå uten at ulik beskatning er medvirkende.

Skogeierforbundet finner å kunne støtte Finansdepartementets forslag om at hele over-skuddsdisponeringen beskattes som utbytte på skogeiers hånd.

Skatteplikt på prisvirkemidler og bonus

Skattelovens § 10-50 slik den er i gjeldende Skattelov er for skogeiersamvirket uklar, og

forslaget til nytt femte ledd gjør den ikke enklere. Det ser ikke ut som det i dag er noen klar definisjon av hva som er innenfor "inntekt av omsetning med medlemmene". Vi antar at det med inntekt i denne sammenheng menes overskudd, men begrepene bør avklares/tydeliggjøres. Det er viktig at det klargjøres hvilke inntekter og kostnader som skal tas med ved beregning av inntektene/overskuddet ved omsetningen med medlemmene. Omfatter medlemsomsetningen (paragrafens 2. ledd pkt c 2) ikke bare tømmeromsetning, men også f. eks. tjenestesalg som skogsdrifter, kulturarbeider m.m. med medlemmene? Hvordan skal for eksempel organisasjonskostnader som veiledning, fagmøter gjennom skogeierlag m.v. behandles?

I høringsnotatet beskrives en vurdering av "verdioverføringer fra foretaket til medlemmene på andre måter enn gjennom ordinær etterbetaling". Det foreslås at dersom en prisfastsettelse mellom foretaket og dets medlemmer ikke oppfyller "armlengdeprisnippet" skal, deler av betalingen ansees som utbytte.

At behandlingen av løpende utbetalinger skattemessig skal håndteres forskjellig avhengig av foretakets inntekt av omsetningen med medlemmene, vil være uoversiktlig og vanskelig å forstå for mottakerne. Mva-behandlingen kan også bli forskjellig, noe som kompliserer en slik praksis ytterligere. Som redegjort for ovenfor, benyttes i skogeiersamvirket en rekke virkemidler og en vurdering av hvilke som er innen markedspris og hvilke som ikke er det, virker unødvendig når samlet skatteproveny skal være omtrent det samme. I denne sammenheng virker forslaget til nytt femte ledd i § 10-50 upresis og unødvendig.

Skogeierforbundet mener at de virkemidler som brukes løpende i tømmeromsetningen må betraktes som ordinær skattepliktig næringsinntekt for skogeierne og være fradragsberettiget i skogeierandelslagets regnskap uavhengig av hvordan de er opptjent.

Skogeierforbundet mener at Skl § 10-50 kan begrenses til de tilfelle der man vil benytte tiltak der det ikke er symmetri mellom fradragsrett og inntektsbeskatning.

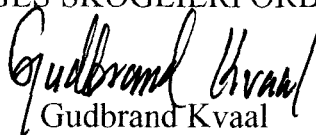
Tidfesting av forhåndsgarantert etterbetaling

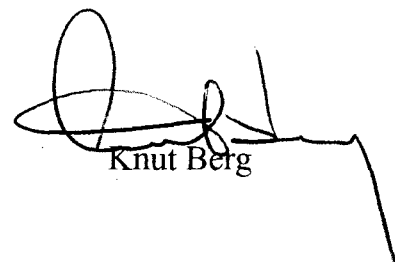
Under drøftingen av tidfesting av etterbetaling foreslås, det i høringsnotatet at forhåndsgarantert utbytte/etterbetaling tidfestes til året etter opptjeningsåret. Det synes å være forutsatt at utbetalingsåret er året etter opptjeningsåret. Det fremholdes at forhåndsgarantert og ikke-forhåndsgarantert utbytte sees i sammenheng, når det skal avgjøres om etterbetalingen overstiger inntekten fra foretakets omsetning med medlemmene. I skogeierandelslagene har det vært en praksis at den forhåndsgaranterte etterbetalingen har vært utbetalt fortløpende sammen med virkesoppkjørene. Det virker unaturlig å tidfeste etterbetalingen til året etter opptjeningsåret, når utbetalingen foretas i opptjeningsåret.

Skogeierforbundet mener at forslag til ny § 14-26 er uheldig og mener at det dersom det er behov for noen presisering bør stå at 'etterbetaling tas til inntekt i utbetalingsåret'.

Med hilsen

NORGES SKOGEIERFORBUND

Gudbrand Kvaal

Knut Berg